

**VŠĮ ANYKŠČIŲ RAJONO PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRO
2020 – 2023 M. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Anykščių rajono psichikos sveikatos centro (toliau – Centras) 2020 – 2023 m. korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę VšĮ Anykščių rajono psichikos sveikatos centre 2020–2023 metais.

2. Korupcijos prevencijos Centre programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos patvirtinimo“ nuostatomis, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002 m., Nr. 57-2297; 2003 m., Nr. 38-1728; 2008 m., Nr. 71-2700), Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 10-355;), Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 (Žin., Nr. 83-3015), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 (Žin., 2002, Nr. 98-4339), Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metodika, patvirtinta Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2003 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 164 (Žin., Nr. 103-4622). Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos patvirtinimo“ (2015 m. gruodžio 10 d. Nr. V-1433 galiojanti suvestinės redakcija nuo 2018-02-27) ir „Šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų priemonių plano“ rekomendacijomis

3. **Korupcija** – Centro darbuotojo tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės

tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės 2 tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas.

4. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Korupcijos prevencijos programa įgyvendinama pagal Centro priemonių planą (toliau – priemonių planas). Programos siejamos su socialinių, ekonominių, sveikatos sistemos valdymo problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves bei viešąjį interesą.

II. KORUPCIJOS CENTRE PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

5. Bendrosios korupcijos prielaidos Centre:

5.1. socialinės (santykinai maži sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimai);

5.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, pakankamai dažnas jų keitimas, teisės aktų, reglamentuojančių tam tikras visuomeninių santykių sritis nebuvimas);

5.3. institucinės (darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, nenoras ar baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje);

5.4. specifinės prielaidos Centro veikloje (vienpusė ar nepakankama informacija apie teikiamas nemokamas ir mokamas sveikatos priežiūros paslaugas, apie pacientų teises ir galimybes ir kt.);

5.5 visuomenės pilietiškumo stoka (piliečių nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje)

6. Centro veiklos funkcijos, sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:

6.1. nemokamų ir mokamų gydymo paslaugų teikimas Centre;

- 6.2. prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai;
- 6.3. kompensuojamųjų vaistinių preparatų skyrimas;
- 6.4. pacientų teisių ir galimybių užtikrinimas;
- 6.5. nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas ir apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams;
- 6.6. darbuotojų priėmimas į darbą.
- 7. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės yra šios:
 - 7.1. korupcijos rizikos analizė Centre;
 - 7.2. nuolatinės kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas;
 - 7.3. antikorupcinės kultūros ugdymas, elgesio kodekso papildymas korupcijos prevencijos tema;
 - 7.4. nepakantumo korupcijos apraiškoms skatinimas ir visuomenės įtraukimas į korupcijos prevenciją;
 - 7.5. nustatytų korupcijos atvejų paviėšinimas.

III. GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

- 8. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius įstaigoje. Dėl ko gali:
 - 8.1. sumažėti Centro veiklos veiksmingumas, pablogėti teikiamų paslaugų kokybė bei prieinamumas;
 - 8.2. atsirasti socialinė įtampa, sumažėti pacientų bei visuomenės pasitikėjimas Centru;
 - 8.3. pablogėti viešojo administravimo kokybė.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS BENDRIEJI TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

- 9. Korupcijos prevencijos Centre **tikslas** – kryptingas ir pastovus korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės Centro darbuotojų veiklos užtikrinimas:
- 10. Svarbiausi korupcijos prevencijos programos **uždaviniai**:
 - 10.1. nuosekliai įgyvendinti įstatymo viršenybės principą, nustatant aiškias sprendimų priėmimo procedūras, pašalinant procedūrų bei tvarkų spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai;
 - 10.2. nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas;

- 10.3. sudaryti sąlygas Centre mokėti terminuotus priedus medicinos personalui, atsižvelgiant į Centro finansines galimybes;
- 10.4. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą;
- 10.5. analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus, skundus ir kt.) dėl korupcijos Centre;
- 10.6. nustatčius korupcijos prielaidas, imtis priemonių joms šalinti;
- 10.7. rinkti informaciją apie išaiškintus korupcijos atvejus įstaigoje, juos analizuoti ir, suderinus su Centro direktoriumi, pavišinti kitiems Centro darbuotojams;
- 10.8. didinti Centro darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę, sudaryti sąlygas darbuotojams tobulintis ar savarankiškai kelti kvalifikaciją;
- 10.9. užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;
- 10.10. skatinti darbuotojus pranešti apie galimas korupcijos apraiškas Centre ir užtikrinti, kad jie bus apsaugoti nuo persekiojimo dėl geranoriško pranešimo apie pažeidimus.

V. VERTINIMO KRITERIJAI

11. Korupcija – integralus socialinis reiškinys, todėl kovos su ja rezultatyvumas nustatomas vadovaujantis kiekybiniais ir kokybiniais rodikliais:
- 11.1. korupcijos prevencijos – įvykdytų ir neįvykdytų programos įgyvendinimo priemonių skaičiumi; priemonių įgyvendinimo nustatytais terminais;
- 11.2. teisės pažeidimų tyrimo – ištirtų pažeidimų skaičiumi, pranešimų, skundų apie pažeidimus skaičiumi;
- 11.3. visuomenės švietimo, pranešimų skaičiumi;
- 11.4. šios veiklos rodikliu laikoma didesnė visuomenės parama, vykdant antikorupcijos priemones.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimas kas treji metai.

13. Korupcijos prevencijos programa, jeigu yra poreikis, gali būti papildoma ir koreguojama dažniau.

14. Ši programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo.

15. Laukiamas programos įgyvendinimo rezultatas - užkirsti kelią atsirasti palankioms korupcijai sąlygoms Centre, skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas vykdant viešuosius pirkimus, administruojant bei teikiant paslaugas ir pan.